

Lássunk tisztán az ezermilliárdos áfa-csalás ügyben!

Az ezermilliárdos áfa bevételekiesés-becslés az Európai Bizottságtól származik. Az Európai Bizottság tanulmányában hangsúlyozta, hogy ez nemcsak áfa csalást takar, hanem csőd helyzet miatti áfa kiesést, legális adólekerülést is. Tehát az ezermilliárd egy felső határ. Ennél a tényleges áfa csalás lényegesen kisebb összegű. Figyelembe kell venni azt is, hogy az áfa csalások teljes felszámolása – bár törekedni kell rá – irreális célkitűzés lenne. Az áfa csalások meglétét senki sem vitatta, legfeljebb azt, hogy az adóhatóság kellő hatékonysággal lép-e fel ez ellen. Az elmúlt 10 évben az adóhatóság a könnyebbik utat próbálta választani: nem az adócsalókat próbálta „fűlön csípni”, hanem az elcsalt előzetesen felszámított áfát a számlát befogadónál próbálta behajtani úgy, hogy a számla tartalmi hiteltelenségére hivatkozva korlátozta a számlabefogadó áfa levonási jogát.

Hogyan lép be a képbe Horváth András?

Horváth András azt állítja, hogy az áfa csalások igazi haszonélvezői nem az értékesítési lánc elején tevékenykedő áfa csalók, hanem a lánc végén lévő áfát levonásba helyezők. Ő a szerinte jogoson korlátozható áfa levonások értékét 700 milliárdra becsülte. Ennyivel lehetne szerinte csökkenteni az értékesítési lánc elején elcsalt adót. Tehát a 700 milliárdot nem hozzáadni, hanem levonni kell az ezermilliárdból. Az előzetesen felszámított áfa és a levonható áfa ellenkező előjelű az áfa bevallásban. Ez hatalmas csúsztatása Horváth Andrásnak. Tehát még az Európai Bizottság tanulmányából sem következik az 1 700 milliárd. Ez egy egyszerű, számolási hiba, szakmai baki.

Korlátozható-e az áfa levonási jog a számlakibocsátó által elcsalt adó miatt?

Az adóhatóság ezt a gyakorlatot folytatta évek óta. Az áfa levonási jog korlátozásával próbálta visszaszedni az értékesítési lánc elején elcsalt adót. A fordulatot az áfa levonási ügyekben az Európai Unió Bírósága (EUB) első 2012. június 21-i ítélete hozta. Az EUB nemes egyszerűséggel „**téves nemzeti gyakorlatnak**” nevezte az adóhatóságok és a magyar bíróságok áfa levonás korlátozása körében kialakult gyakorlatát. A bíróságok példás gyorsasággal reagáltak az EUB kötelező iránymutatására. Sorra bukta a NAV az áfa pereket a bíróságokon. Hogyan minősíti ezt Horváth András interneten közzétett tanulmányában („Adócsaló hálózatok elleni fellépés helyzete Magyarországon”)?

„Az elmúlt években jelentősen megnőtt a II. fokú adóhatóság olyan döntéseinek a számaránya, amelyek a fellebbezést benyújtó adózóknak adnak igazat, s emellett a bíróságok is egyre gyakrabban döntenek az adózók javára. Mindezek mögött az

adóhatósági ellenőrzési tevékenység színvonalának a csökkenése áll, ami több okra vezethető vissza.

Horváth András nem rejt véka alá, hogy vitatja az Európai Unió Bíróság ítéleteit és az ennek kapcsán megváltozott bíró gyakorlatot. Idézzünk tanulmányából:

„Tavaly nyár óta borzolja a kedélyeket a Nemzeti Adó- és Vámhivatalban az Európai Bíróság 2012.06.21-i ítélete, amelyben a Bíróság egy magyar adózó áfa-ügyében az adózó javára döntött. Röviden a lényeg: a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK irányelv vonatkozó szakaszai alapján az adóhatóság nem tagadhatja meg az adólevonási jogot az adóalanytól akkor, ha a számla kibocsátója vagy annak alvállalkozója (láncolat!) úgy követett el szabálytalanságot, hogy az érintett adóalany nem tudta vagy nem tudhatta volna, hogy láncolatos adócsalásban vesz részt.

Az adóhivatal felső szintű vezetői (egy jól sejthető irányból indulva) telekürtölték a hivatalt azzal, hogy az ítélet miatt jelentősen megnövekedett a láncolatos ügyletek felderítése, s több vezető is tanácstalanul tárta szét a karjait, nem beszélve revizor kollégák tömegéről, akiket megpróbáltak elbizonytalanítani.

Az egész óriási csúsztatás, tudatos félrevezetés, mert a szóban forgó ítéletben semmiféle újdonság, addig ismeretlen elem nem volt, s uniós csatlakozásunk óta ilyen tartalmú ítéletek sora született. A témát főként a Kiemelt Adózók Igazgatóságáról terjesztik, én és jó néhány kollégám is ott dolgozó kormánytisztviselőktől hallottuk, körülbelül ilyen körítéssel: „na, látjátok, hogy itt nem lehet mit tenni” – mármint a nagy adózókkal, ha láncolatos ügyletekben vesznek részt. Az ítéletből azonban semmi ilyesmi nem olvasható ki, pusztán arról van szó, hogy az adóhatóság a konkrét ügyben nem tudott olyan produktumot letenni az asztalra, ami a Bíróságon is megállt volna azzal, hogy a vizsgált adózó tudatos közreműködésével valósult meg a csalárd értékesítési láncolat. Annak bizonyítása azonban egyáltalán nem lehetetlen, s például ebben az elemzésben több olyan tényezőt is megemlítek a multinacionális kereskedőkkel kapcsolatban, ami arra utal, hogy tudniuk kell a csalárd üzleti háttérrel. (...) A félrevezető információk terjesztése mögött két fő ok húzódhat meg.

Az egyik hogy 2011 végén a Kiemelt Adózók Igazgatósága (nem önszántából) több multinacionális nagykereskedőnél is adóellenőrzéseket indított, mivel kiderült, hogy azok jó néhány adócsaló, láncolatos ügyletekkel érintett vállalkozástól is számlákat fogadtak be. Kis idő múlva már azok számára is nyilvánvalóvá vált, hogy megállapítás nélkül nehéz lesz megúszni ezeket a vizsgálatokat, akik a hivatalon belül legfőbb védelmezői az általam felvázolt, a kiemelt adózók tartalmi vizsgálatát mellőző működési rendnek. A jelzett típusú ítélet egyes részeinek a túlhangsúlyozásával s rossz következtetések kommunikációjával viszont csökkenthetővé válik az a hatás, amit a csalárd ügyletek nagyságához képest jóval kisebb arányú adó megállapítás (sajnos ez a jellemző gyakorlat) eredményezhet a folyamatban lévő ügyek vonatkozásában.

Továbbá az ilyen típusú ítéletekből levont hamis következtetések állandó napirenden tartása sokakat visszatarthat attól, hogy a jövőben a nagy adózóknál (a láncolatos ügyletek legfőbb haszonhúzóinál) az ügyletek tartalmi hitelességét vizsgálja, vagy ilyen ellenőrzések elrendelését kezdeményezze.”

A NAV nem osztogat, hanem fosztogat!

Azt Horváth András is elismeri tanulmányában, hogy „A magyar adóhatóságnál ezeknek a nagy érdekérvényesítő képességgel rendelkező konglomerátumoknak a megkülönböztetés nélküli ellenőrzése tabutémának tekinthető.”

Valóban, a nagyobb cégek rendelkeznek olyan érdekérvényesítő képességgel, hogy a NAV és a bíróságok korábbi téves nemzeti gyakorlatát kivédjék az Európai Unió bírósága ítéletére alapozva. Míg a hazai bírói gyakorlat példás gyorsasággal követte az EUB ítéleteinek átültetését a bírói gyakorlatba, addig az adóhatóság – a nagy érdekérvényesítő képességekkel rendelkező cégeket leszámítva – továbbra is a téves nemzeti gyakorlatot folytatja és a számla tartalmi hiteltelenségére hivatkozva, a számlakibocsátónál elkövetet szabálytalanság miatt nem az adócsalót, hanem a véletlen adózót bünteti. Horváth András most valójában azt követeli, hogy a NAV vegye semmibe az Európai Unió Bírósága ítéleteit a „*nagy érdekérvényesítő képességgel rendelkező konglomerátumoknál*” is. Erre a felvetésre nem kell az EU állásfoglalását kérni, mert az Európai Unió Bírósága egyértelmű választ adott.

Tisztázzuk: Horváth András nem adózási szakember. Az általa készített tanulmányok „írói munkássága részeként” értelmezhetők csak. A felvetett téma szakkérdés! Sem Horváth Andrásra, sem politikai pártokra, sem parlamenti vizsgálóbizottságra nincs szükség annak megítélésében, hogy mikor korlátozható az adólevonási jog. A politikának azt kell vizsgálnia, hogyan lehet hatékonyabban feltárni, az adócsalásokat, csökkenteni a feketegazdaság súlyát. Amit Horváth András felvetett az nem áfa csalás, hanem a „**téves nemzeti gyakorlat**” folytatására felhívás. Ha komolyan vesszük amit Horváth András mond, akkor az Európai Unió Bírósága bűnrészes az áfa csalásokban, mert ránk kényszeríti az EU áfa irányelv következetes alkalmazását.

Angyal József okleveles adószakértő , www.angyalado.hu